

Elinvoimalautakunta 14.04.2026

178/10.02.02/2026

Kaavatyön käynnistyminen ja tarkoitus

Vihdin strategisen yleiskaavan päivitys sisältyy kunnan viimeisimpään kaavoituskatsaukseen ja kaavoitusohjelmaan vuosille 2025-2028 (kunnanvaltuusto 1.12.2025 § 126). Kaavatyö on aloitettu laatimalla alueidenkäyttölain 63 §:n tarkoittama kaavaa koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä määrittelemällä kaavan alustavat tavoitteet.

Voimassa olevaa Vihdin ensimmäistä oikeusvaikutteista strategista yleiskaavaa on tarkoitus päivittää vaiheittain/teemoittain valtuustokausittain. Ensimmäisellä päivityskierroksella päätavoitteiksi on valittu eniten ajantasaistamista vaativat teemat: asuminen, työpaikka-alueet ja yhdyskuntahuolto. Päivittämistarpeita tarkastellaan suhteessa maankäytön ja lainsäädännön kehittymisnäkyymiin. Lisäksi päivityksen yhteydessä tarkastellaan strategisen yleiskaavan suhdetta voimassa tai vireillä oleviin osayleiskaavoihin ja merkittäviin asemakaavahankkeisiin. Kaavakarttojen esitystavalta määritellään tarkoituksenmukainen tarkkuustaso.

Päivityskierroksen erityiskysymyksiä ovat:

- Etelä-Nummelan osayleiskaavan päivitystarpeet (Huhmarin KM-alueen mitoitus, Asemanseutu lähiympäristöineen, joukkoliikenneterminaalien/matkakeskusten sijainnit)
- Yritysalueet
- Teollisen kokoluokan energiahankkeet
- Kyläalueiden suunnitteluperiaatteet

Suunnittelualue

Kaava-alue käsittää koko Vihdin kunnan alueen, joka on kokonaispinta-alaltaan 567 km². Vihdissä on neljä asemakaavoitettua taajamaa: Nummela (Vihdin hallinnollinen keskus), Ojakkala, Otalampi ja Vihdin kirkonkylä. Asukkaita Vihdissä on noin 28 800 (Tilastokeskus 2024) ja työpaikkoja 7 700 (Tilastokeskus 2023).

Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Uusimaa-kaava 2050 on maakuntakaavakokonaisuus, joka koostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta kaavasta (Helsingin seudun, Itä-Uudenmaan ja Länsi Uudenmaan vaihemaakuntakaavat). Kaavakokonaisuus on saanut lainvoiman korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä 13.3.2023. Vihreän siirtymän vaihemaakuntakaavan (VISIO-kaava) laadinta on käynnistynyt keväällä 2024. Lainvoimaista Uusimaa-kaavan kokonaisuutta

täydennetään kokonaan uusilla teemoilla ja joitakin teemoja päivitetään. VISIO-kaavan luonnosvaiheen aineistot ovat nähtävillä 11.3.–8.5.2026.

Vihdin strateginen yleiskaava 2050 (kaava 0069)

Strateginen yleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 1.6.2020 ja uudelleen Uudenmaan ELY-keskuksen oikaisukehotuksen johdosta 21.9.2020. Kaava on saanut lainvoiman 19.10.2021. Strateginen yleiskaava sisältää kolme oikeusvaikutteista yleiskaavakarttaa: pääkartan (yhdyskuntarakenteen ohjaus) ja kaksi oikeusvaikutteista teemakarttaa (luonto- ja kulttuuriarvot sekä virkistys; kestävä liikenne ja yhdyskuntahuolto). Yleiskaavan tavoitevuosi on 2050. Kaava on laadittu oikeusvaikutteisena, mutta se ei voimaan tullessaan kumonnut aikaisemmin voimaan tulleita oikeusvaikutteisia osayleiskaavoja.

Kaavaratkaisussa on määritelty kunnan keskus- ja taajamarakenne, elinkeinoalueet ja ohjattu maaseudun yhdyskuntarakennetta. Valtaosa kasvusta on suunnattu keskustaajamaan Nummelaan ja Etelä-Nummelaan. Myös muissa taajamissa eli Vihdin kirkonkylällä, Ojakkalassa ja Otalammella on pyritty yhdyskuntarakenteen maltilliseen tiivistämiseen.

Kaavaratkaisun lähtökohtana on ollut väestön ja työpaikkojen määrän kasvu ESA-radän (Länsiradan) toteutuminen ja seutusuunnittelun (MAL) tavoitteet huomioiden. Väestökenaarioina käytettiin kunnan strategista kasvutavoitetta 1 % vuodessa ja sekä nopeamman kasvun vaihtoehtona 1,5 % vuodessa. Väestön alueellinen jakauma pohjautuu mm. MAL2019-suunnitelman tavoitteeseen osoittaa tulevasta asuntotuotannosta vähintään 90 % ensisijaisesti kehitettäville maankäytön vyöhykkeelle (Nummelan taajama sisältäen Etelä-Nummelan taajama-alueen).

Merkittävät uudet työpaikka-alueet sijoituivat pohjavesialueiden ulkopuolelle erinomaisesti saavutettaviin sijainteihin myös seudullisesta näkökulmasta tarkastellen, painotuksena Etelä-Nummelan alue. Hajarakentamista ohjattiin kyläkeskuksiin osoittamalla osayleiskaavoitettavia kylien ydinalueita ympäristöineen. Kylien suunnittelu perustui kasvukylien ja kulttuurikylien määrittelyyn.

Pääliikenneverkko käsitti keskeisimmät tie-, rata- ja vesiliikenneyhteydet. Liikennejärjestelyiden merkittävin muutos oli kaavaratkaisussa esitetty ESA-radän mahdollistama raideyhteys, joka näkyy kaavassa raidevarauksena sekä kahtena asemavarauksena (Höytiönnummeen sijoittuva Vihti-Nummelan asemavaraus sekä Huhmarin toissijainen asemavaraus). Joukkoliikenteen terminaalit osoitettiin Vihti-Nummelan asemanseudulle ja Nummelan keskustaan.

Luonto- ja kulttuuriarvojen sekä virkistys- ja kulttuuriympäristön tavoitteena oli mm. turvata luonnon- ja kulttuuriympäristön monimuotoisuus. Seudullisesti merkittävien virkistysalueiden lisäksi osoitettiin mm. viheryhteyksien verkostot ja keskeiset taajamien virkistyskäyttöä palvelevat viheryhteydet.

Voimassa olevan Vihdin strategisen yleiskaavan verkkosivu:
vihti.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/yleiskaavoitus/vihdin-strateginen-yleiskaava/

Etelä-Nummelan osayleiskaava (kaava 0267)

Etelä-Nummelan osayleiskaava on hyväksytty kunnanvaltuustossa 24.1.2022 ja se on saanut lainvoiman 8.3.2023. Osayleiskaava on tullut voimaan Vihdin strategisen yleiskaavan hyväksymisen jälkeen. Osayleiskaavalla on määriteltä eteläisen Nummelan kehittymisen ja taajamarakenteen laajenemisen suuntaviivat. Osayleiskaavan lähtökohtana oli varautua ESA-radon (Länsirata) ja siihen liittyvän uuden asemaseudun toteuttamiseen sekä sen kytkeytymiseen Nummelan keskusta.

Muut osayleiskaavat

Kunnan alueella on Etelä-Nummelan osayleiskaavan lisäksi voimassa neljä vanhempaa oikeusvaikutteista osayleiskaavaa: Otalampi-Härkälä osayleiskaava, Tervalampi-Salmen osayleiskaava, Heinäsuon osayleiskaava, Vihtijärven osayleiskaava.

Kaavan tavoitteet

Kaavatyötä ohjaa ylempiasteisten suunnittelutasojen tavoitteet (VAT ja maakuntakaava). Tavoitteena on vastata toimintaympäristön muutoksiin (mm. Uusimaa-kaava 2050, vireillä oleva Visio-kaava, uusi alueidenkäyttölaki). Strategisen yleiskaavan päivityksen pääpaino on asumisen, työpaikkojen ja yhdyskuntahuollon teemoissa. Kaavakarttojen esitystavalle määritellään tarkoituksenmukainen tarkkuustaso. Tavoitteet voivat tarkentua suunnitteluprosessin edetessä.

Yhdyskuntarakenteen ohjaus (ns. pääkartta):

Asuminen

- Taajama-, kylä- ja haja-asutusalueiden tarkastelu (sis. väestönkasvutavoitteiden päivittämisen). Tervalammen, Haimoon, Jokikunta-Vanjärven, Olkkalan ja Vihtijärven kyläalueiden osayleiskaavoituksen veloitteen poistaminen kaavamääräyksistä.

Elinkeinot

- Tuotanto- ja varastotoiminnan, työpaikka- ja kaupallisten alueiden tarkastelu (sis. tavoitteiden ja mitoituksen päivittämisen).

Kestävä liikenne ja yhdyskuntahuolto:

Energia- ja kiertotalous

- Uusiutuvan energian (mm. teollisen kokoluokan aurinkovoimalat) mahdolliset sijaintipaikat
- Voimajohtolinjojen tarkentaminen
- Bio- ja kiertotalousalueiden tarkastelu (mm. massatasapaino)

Liikenne

- Valtatie- ja ratahankkeiden huomioiminen
- Etelä-Nummelan liikennejärjestelmäsuunnitelman huomioiminen
- Kestävän liikkumisen kehittämishankkeiden huomioiminen
- Liityntäpysäköintialueiden tarkastelu (olemassa olevat ja kehitettävät)

Muut päivitystarpeet:

- Voimassa/vireillä olevien osayleiskaavojen merkinnät yleispiirteistetään kaavakartoille
- Etelä-Nummelan osayleiskaavan päivitystarpeiden osoittaminen kaavakartoille
- Kriittisen infran esitystavan muutokset

Kaavan vaikutusten arviointi

Kaavoituksen edetessä tullaan selvittämään suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset alueidenkäyttölain 9 §:n edellyttämällä tavalla, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.

Vaikutusten arviointia varten laaditaan tarvittavia selvityksiä. Alkuvuodesta 2026 on valmistunut Vihdin kaupallinen selvitys ja Vihdin energiaselvitys, joita hyödynnetään kaavan valmistelussa.

Toimivalta	Hallintosääntö § 26
Valmistelija	Marianne Kaunio etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1345
Esittelijä	Elinvoimajohtaja Mika Herpiö
Ehdotus	Elinvoimalautakunta päättää:

1)	merkitä tiedoksi Vihdin strategisen yleiskaavan päivityksen 2026 (kaava 0070) osallistumis- ja arviointisuunnitelman
2)	esittää kunnanhallitukselle, että se hyväksyy Vihdin strategisen yleiskaavan päivityksen 2026 (kaava 0070) osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan kirjatut kaavatyön tavoitteet
3)	esittää kunnanhallitukselle, että se päättää kuuluttaa Vihdin strategisen yleiskaavan päivityksen 2026 (kaava 0070) vireille ja asettaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville (AKL 63§, MRA 30§) sekä pyytää siitä lausunnot seuraavilta tahoilta:

Viranomaiset ja yhteistyötahot

Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen elinvoimakeskus
Lupa- ja valvontavirasto
Väylävirasto
Museovirasto
Metsähallitus
Säteilyturvakeskus
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Uudenmaan liitto
Länsi-Uudenmaan museo,
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Traficom
Metsäkeskus
Länsirata Oy
Fingrid Oyj
Fortum Oyj
Rosk'n Roll Oy
Nummelan Aluelämpö Oy
Caruna Oyj
DNA Oyj
Elisa Oyj
Gasgrid Finland Oy
Auris Kaasunjakelu Oy
Gasum Oy, Voimatel Oy
Etel/Telia
Luksia
Lohjan ympäristöterveyspalvelut
MTK-Vihti-Karkkila

Kunnan sisäiset ja vaikuttamistoimielimet

Elinvoima
Kuntaympäristö
Sivistys- ja hyvinvointi
Nuorisovaltuusto
Vammaisneuvosto
Vanhusneuvosto

Naapurikunnat

Lohja
Siuntio
Kirkkonummi
Espoo
Nurmijärvi
Hyvinkää
Karkkila
Loppi

Yhdistykset, seurat ja järjestöt

Vihdin yrittäjät ry
Helsingin kauppakamari (Luoteis-Uudenmaan yksikkö)

	Vihdin asukas- ja kylätoiminta ry Vihti-Seura ry Vihdin Omakotiyhdistys ry Vihdin luonto ry Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry Siuntionjoen latvajärvien suojeluyhdistys Metsänhoitoyhdistys Länsi-Uusimaa Suomen luonnonsuojeluliitto
--	---

Päätös

Tiedoksi